

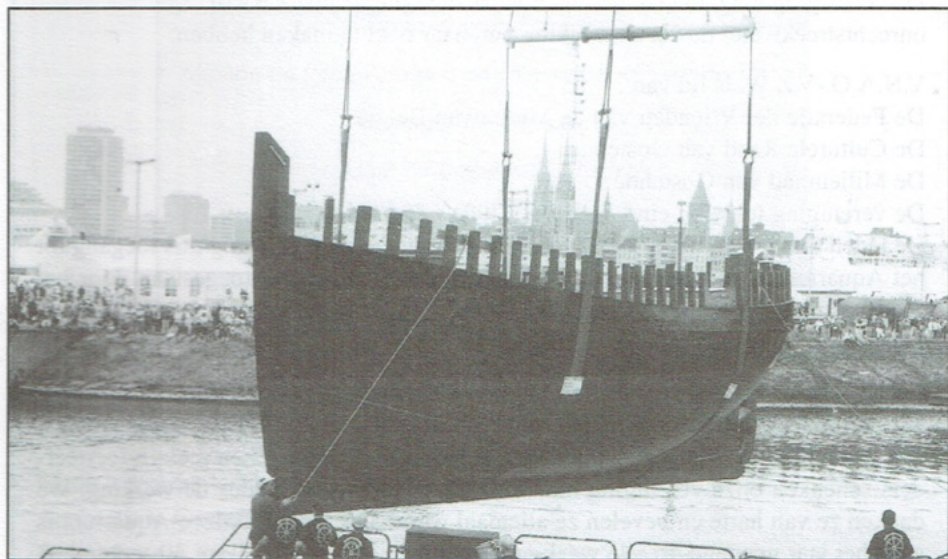
Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende

V.Z.W.

(volwaardig afgekort V.N.A.O.-v.z.w.)

(Bestemming)

Driemaandelijks tijdschrift - 4de trimester 2003 - nr. 54
Afgiftekantoor Oostende 1

Scheepswerf Maritime Site Oostende. Op 6 september 2003 werd de houten romp van de tweemastsloep te water gelaten door middel van een hijskraan van de firma Noordzeekraanverhuur. (Foto F. Weerbrouck)

In dit nummer :

Groepsreis 6 november - De intelligentie van dolfinen - 8ste Vissersfeest - Uitslag van de tentoonstelling - Maritiem Archief te Brugge - Garnalen - Offshore windmolens - 't Zal wel gaan - Koolstof opslaan - Ons gazetje

De Vriendenkring van het Noordzee-Aquarium Oostende werd gesticht op 1 juli 1990 als feitelijke vereniging. Op 24 februari 1997 werd de feitelijke vereniging omgevormd tot een vereniging zonder winstoogmerk volgens de wet van 27 juni 1921. De statuten verschenen in het Belgisch Staatsblad op 24 april 1997 in de bijlage onder het nummer 5954 blz. 3308 en 3309

De vereniging : « V.N.A.O. -V.Z.W.»

heeft volgens art.3 van de statuten volgende doelstellingen:

1. Een beweging op gang te brengen ten gunste van het Stedelijk Noordzee-Aquarium Oostende en alles te doen wat van aard is om de publieke belangstelling ervoor te stimuleren.
2. Bij te dragen tot het verrijken van het patrimonium van het Stedelijk Noordzee-Aquarium Oostende
3. Voor haar leden natuur- en milieu-educatieve programma's uitwerken in verband met de fauna en flora van de zee.
4. Het bevorderen van de maritieme cultuur. Zonder dat deze opsomming beperkend is organiseert zij volgende activiteiten : studies, voordrachten, excursies, tentoonstellingen, uitgaven van drukwerken enz.

De vereniging mag alle handelingen verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks met de verwezelijking van haar doel te maken hebben.

V.N.A.O.-V.Z.W. is lid van :

De Federatie der Vrienden van de Musea van België

De Culturele Raad van Oostende

De Milieuraad van Oostende

De vereniging telde op eind december 2001 : 786 leden

De leden ontvangen het driemaandelijks contactblad en genieten gratis toegang tot het Aquarium en ook de andere stedelijke musea. Dit wordt toegestaan door het Stadsbestuur Oostende op vertoon van de lidkaart Vriendenkring Noordzee-Aquarium. Leveranciers van zeebiologisch materiaal hebben gratis toegang.

U kan lid worden door overschrijving van een jaarlidgeld van 7 euro op rekening 280-0706209-86 van de Vriendenkring Noordzee-Aquarium Visserskaai Oostende. Een extra bijdrage van steunende leden is van harte welkom. Een reeks adverteerders schenken onze vereniging hun vertrouwen en steunen aldus de werking. We danken ze van harte en bevelen ze allemaal warm aan. Het Noordzee-Aquarium is gans het jaar geopend op alle week-ends en dagelijks van 1 april tot 30 september. Openingsuren: van 10 tot 12 en van 14 tot 18 uur. Op aanvraag voor groepen en scholen zijn er rondleidingen met gids en vertoon van een informatiefilm op elke dag van het jaar. Aanvraag daartoe dient gericht aan havenkapitein-directeur P.Vermandel, Sluis Demey te 8400 Oostende - tel. 059/3216 69

Internet: <http://users.skynet.be/noordzee.aquarium>

E-mail: noordzeeaquarium@skynet.be

Groepsreis naar de Champagnestreek

• donderdag 6 november 2003 •

Opstapplaatsen en vertrekuren

- 6u45 Café Tivoli Dr. Edw. Moreauxlaan Opex Oostende
- 7u John Bauwens Visserijschool (P.M.I.) Mercatorlaan Oostende

Programma:

busrit van Oostende naar Reims langs de autostrades

9u30 koffiestop te Urvillers nabij St Quentin

11u30 Aankomst te Reims en kort stadsbezoek

13u Gastronomisch middagmaal in la Maison du Vigneron te St. Imoges

Menu

1 Kir vin blanc

*Dos de Cabillaud Réduction Vinaigre de Cidre
sur Fondue de Poireaux*

Mignon de Porc, Potagère de Légumes à la Fleur de Thym

Fromages de Campagne

Trilogie de Desserts Gourmands

Café

1/4 vin propriété

Na de maaltijd rijden we naar Epernay

15u30 Bezoek aan het Champagnehuis Castellane met de musea en degustatie

17u Naar Rieul Champagne Dourdon-Veillard

Mogelijkheid tot voordelige aankoop

Bij de terugkeer facultatief avondmaal te Urvillers.

Aankomst te Oostende rond 24 uur

Er wordt maar één bus ingezet van 50 personen met 2 buschauffeurs

Deelnameprijs per persoon 60 euro

Wie mee wil reserveert zijn plaats bij **R. Coelus 059-23 62 37** (liefst tussen 12u30 en 13u30). Vooraf betalen vóór 25 oktober 2003 omwille van de reseraties, kontant of door overschrijving op rek; **280-0706209-86** van Vriendenkring Noordzeeaquarium Oostende.

Nog enkele plaatsen vrij voor 6 november.

Mogelijks gelijkaardige reis op 13 november indien genoeg deelnemers.

DE INTELLIGENTIE VAN DE DOLFIJNEN

Alleen al aan het volume van de hersenen kan men merken dat dolfijnen intelligente dieren zijn. Wegens het samendrukken van de lengteas van de schedel in de loop der evolutie zijn de hersenen bolvormig geworden. De windingen van de cortex zijn complex en gelijken daardoor enigszins op deze van mensen. Sommige onderzoekers zijn echter van mening dat dit niet zozeer te maken heeft met een grote intelligentie, maar dat het eerder het gevolg is van de grote herseninhoud. Verhoudingsgewijs zijn de hersenen van dolfijnen ongeveer even groot als die van mensen. Omdat de cortex van dolfijnen meer windingen heeft is het oppervlak ervan groter dan bij mensen. Toch is de cortex maar half zo dik als die van apen en mensapen. Onderzoek van de hersenen toonde aan dat voornamelijk het auditief vermogen (het gehoor) groot is. Dit ten koste van het gezicht en voornamelijk het reukvermogen. Dolfijnen bezitten dan ook een uitmuntend gehoor en zijn in staat tot een complexe geluidscommunicatie.

Dit laatste is vooral noodzakelijk voor de soorten die leven in min of meer blijvende groepen. Het was noodzakelijk dat hun sociale vermogens hiervoor in de loop van de evolutie sterk toenamen. Zelfs buiten de groep geven ze soms blijk van opvallend sociaal gedrag en inlevingsvermogen. Er worden verhalen verteld over het redden van drenkelingen door dolfijnen.

Tuimelaars (*Tursiops truncatus*) die jagen, organiseren en coördineren hun gedragsregels op een systematische manier. Nabij de kust trachten de dieren hun prooien in te sluiten en naar de kust te drijven. Jagen ze op een school vissen in open zee, dan omsingelen ze deze in twee kringen. Hierbij zwemmen ze tegen de klok in, of bewegen ze zich in twee fronten naar elkaar toe. Een andere taktiek bestaat in een opvolging van sprongen, wat veel lawaai produceert bij het terug op het water neerkomen. Zo wordt de prooi in de gewenste richting gedreven. (1)

Onderzoek van dolfijnen in gevangenschap bracht aanzienlijke vermogens aan het licht. Zo kan aan dolfijnen een communicatiesysteem aangeleerd worden met een grammatica. Bovendien kunnen ze

nieuwe commando's interpreteren.(2) De dieren kunnen ook handelingen en geluiden nabootsen. Een bepaalde tuimelaar kon ook menselijk gedrag nabootsen. Een ander dolfijn bootste de zwemwijze en slaaphouding van een zeeleeuw na.

Nog sterker: een onderzoeker blies sigarettenrook uit voor het glas van een dolfinarium terwijl een jonge dolfijn toekeek. Het jong zwom onmiddellijk naar zijn moeder, zoog aan de tepel en blies dan een wolkje melk uit, met de duidelijke bedoeling de sigarettenrook te imiteren.(3)

Wanneer een dolfijn het afschrapen van de algen aan de binnenkant van een ruit van een dolfinarium opmerkte bootste hij het afschrapen na, maar ook het geluid van de klep van het ademhalingsapparaat van de onderhoudsman, terwijl luchtbellens door de ademhalingsopening van het dier losgelaten werden zoals deze veroorzaakt door de uitademing van de man. Deze twee voorbeelden laten niet alleen het vermogen tot nabootsen zien, maar ook de lust tot spelen van dolfijnen. Om deze redenen kan men ze zo goed africhten in een dolfinarium.

Men heeft kunnen aantonen dat de tuimelaar een vermogen bezit tot aanleren. Vrouwelijke dieren blijven bij elkaar, evenals dit het geval is bij olifanten bij wie de kuddes ook gevormd worden door koeien. De dochters die in de familiegroep blijven moeten een verschillend fluitsignaal produceren zodat ze onderscheiden kunnen worden van hun moeder. Mannelijke tuimelaars echter die de groep verlaten als ze volwassen worden leren gewoon het fluitsignaal van de moeder nabootsen. De maanden na de geboorte van een dochter verandert de moeder haar fluitsignaal. Wanneer de dochter het nieuwe fluitsignaal van de moeder heeft aangeleerd, gebruikt de moeder terug het oorspronkelijk signaal.(4)

'Fenix', een tuimelaar, werd aangeleerd om te antwoorden op geluidssignalen met een commando in een eenvoudige zinnetje: BUIS NEEM POORT, wat betekent "neem het stuk buis aan het toegangshek". 'Akeakamai, een andere tuimelaar werd daarentegen een visueel

signaal gegeven met de inverse zin KANAAL NEEM VIS wat betekent: "pak de vis in het verbindingskanaal tussen de twee, bekkens" Niet alleen zinnestelsels van drie woorden, maar ook complexere van vier woorden en meer werden aangeleerd, zoals de volgende: BOVEN BUIS NEEM BODEM HOEPEL, wat betekent: "neem de buis die boven de hoepel op de bodem ligt". Met deze grammatica kan men in het totaal een 2000-tal zinnen maken, waarvan slechts enkele werden aangeleerd.

Bij het aanleren van nieuwe zinnen van 4 en meer woorden, haalden beide dolfijnen een gemiddelde nauwkeurigheid van 65 %. Wanneer het zinnen van twee en drie woorden betrof was de nauwkeurigheid zelfs 95 %. Men kan zeggen dat de moeilijkheidsgraad en het prestatieniveau hoger waren dan deze van chimpansees. Deze taal lijkt ook meer op echte menselijke taal dan het gelimiteerd symboolgebruik van chimpansees. Indrukwekkend is het gemak waarmee de dolfijnen nieuwe zinnen aanleren. Wanneer een nieuwe zin werd aangeleerd zoals BUIS RAAK-STAART BUIS OVER wat betekent: "raak de buis met je staart, spring er dan over" slaagden beide dolfijnen over het algemeen onmiddellijk in de opdracht. De uitbreiding van de zinnen die ze kunnen verstaan doet meer denken aan echt begrip dan aan strenge training.

Niet zo lang geleden heeft men ook opgemerkt dat dolfijnen hun beeld in een spiegel herkennen. Wanneer men merktekens aanbracht op een normaal onzichtbaar deel van het lichaam, dat ze alleen in de 'Spiegel konden zien, trachtten ze door te zwemmen in allerlei bochten deze merktekens rechtstreeks te zien. In sommige opzichten lijken ze even intelligent als mensapen.

Vrij naar RICHARD BYRNE (1995) *The Thinking Ape*; Oxf. Un. Pr. Marswin 01-5-03

HET ACHTSTE VISSERSFEEST

Zaterdag 18 oktober 2003 om 20u in zaal Walrave,
Nieuwpoortsesteenweg 634, 8400 Oostende

Deelname 39 euro per persoon. kan worden gestort op het banknummer
380-0051694-64 van Comité Vissersfeest.

Menu :

- Aperitief met sneukelbordje
 - Fantasie van Scampi op een bedje van tomaat, gebakken prei en bieslooksausje
 - Capuccino van knolselder met Ardense ham en kervel plukjes
 - Opgevlude zeetong met primeurgroentjes beur-blanc saus
 - IJscrèmeschip Walrave met koffie
- met aangepaste wijnen en drie bierbons om de ambiance te starten

Om 20u start de receptie met sfeervolle muziek van de Evergreens.
Om 20u30 aan tafel. Omstreeks 21u begint discobar Jean-Marie Bolle zijn muzikale omlijsting gekozen volgens het gevoel van het moment.
Om 21u15 worden de 'Waakzame Hondenwachtprijsbeeldjes' in aanwezigheid van de pers uitgereikt aan de 'Verdienstelijkste in de visserij 2003' en de 'schipper van het scheepsbedrijf die het Duurste zeedier in 2003 in één van onze vismijnen wist aan te voeren.

Dit jaar is onze ere-genodigde de Heer Robert Coelus. Sedert jaren begaan met cultuur rond de Zeevisserij.

Voor meer inlichtingen bel gerust naar: Ivan Fonteyne : 059-50 21 14 of
Lucien Desomer : 059-70 66 21 of Eddy Serie : 059-32 54 75.

Het vissersfeestcomité.

Lijst van steunende leden 2003

Aercke Bianca	Pottier-Herckens Patriek
Alleman Fernand	Prinzie Valère
Andriessen Karel	Quaghebeur Richard
Anseeuw Michel	Rappé Willy
Belpaeme Blanche	Remaut Jeanette
Berard-Mouque Julien	Serie Edmond
Billouw Hendrik	Serie Frans
Boulangier Hendrik	Severijns Natalis
Boumans Anne Marie	Soetaert-Versluys
Callewaert-Seys Hilda	Stafford Geoffrey
Carly Ronald	Taverne Sixties
Carton Celina	Thysen B.-Van Coillie G.M.
Claessens-Versluys Herman	Van Acker André
Cleremans André	Van Boxel Felix
Coelus Robert	Van De Wynckel Th.
Cordier Maria	Van Der Stappen Emily
De Brauwer Jean-Pierre	Van Loo Roland
De Buck-Vandamme E.	Van Ossel Jeannine
De Donder Fernand-Goethals Rika	Van Vooren Rita
De Groote Theophil	Vanbillemont Prosper
De Loddere Thibault	Vandecasteele Jean
De Mey David	Vandekerckhove Marc
De Mey Jef	Vandenberghe Luc
De Rycker Clothilde	Vandendriessche Gilbert
De Sutter Emmanuel	Vandenkerckhove Alexandra
De Waegenaere Joanna	Vanhee Roger
Debouvry Christel	Vanmassenove Roger
Dierckens Bernard	Vansluys Simonne
Dirickx Kamiel	Vansteene Urbain
Duvivier Paul	Vansteene Valère
Eerebout Edgard	Vanwalleghem René-Vandewalle
Ghevaert Christiane	Verbeke Frans
Ghys-Lenaers Marceline	Verburgh André
Groeneveld-Seynaeve	Verdruyve Oscar
Heirwegh Eddy-Bastini	Verstraete Dirk
Hennaert Norbert	Victor Willy (Depoorter Germain)
Herman Gilbert	Vyvey Jean
Immo Vyva vbva	Westerlinck René
Jacobsen Jean	Wilmet Eddy
Jansoone R.J.A.	
Kiekens-Sandele	
Klausing Jef	
Lambrecht Roland	
Laplasse-Beyen H.	
Law-De Mey James	
Lievens William	
Martinsen Eduardus	
Philips Fernand	
Porta Rosette, Consul van Monaco	

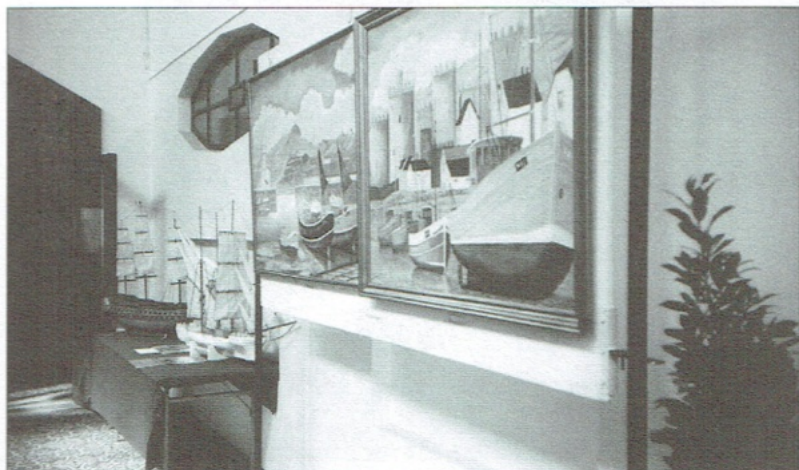
Aan alle leden die boven het lidgeld van 7 euro een extra steun verleenden, onze oprechte dank en waardering. Deze lijst vermeldt de leden die 12,50 euro en meer als lidgeld betaalden. De steun verruimt de werking van de vereniging. Er kunnen er nog bijkomen. Hartelijk dank vooraf. Deze lijst werd voorlopig afgesloten op 30 september 2003.

TENTOONSTELLING “ZEE EN VISSERIJ”

Gedeelte van de tentoonstelling in de hal van het Bestuursgebouw Vismijn Oostende

In de aanloop naar de Oostendse Visserijfeesten op zaterdag 6 september 2003 organiseerde onze vereniging een tentoonstelling in het Bestuursgebouw van de Vismijn van Oostende.

Twee schilderijen van August Puystiens, scheepsmodellen van Fernand Puystiens.

De tentoonstelling werd geopend op zaterdag 30 augustus. Burgemeester Jean Vandecasteele had er toch aan gehouden aanwezig te zijn alhoewel hij op die dag op bijna drie plaatsen tegelijk moest zijn.

Voorzitter Robert Coelus hield de openingstoespraak en schepen Yves Miroir loofde daarna de deelnemers en onze vereniging voor het initiatief. Het stadsbestuur verleende logistieke steun, met name de Cultuurdienst, de stedelijke werkhuizen en de beplantingsdienst. Johan Verstreken, schepen voor cultuur en uitgenodigd als jurylid had zich laten verontschuldigen en kon eveneens niet aanwezig zijn op de receptie. Havenkapitein Patrick Vermandel was ook weerhouden, gewezen schepen voor cultuur Geert Lambert was er wel. Voorheen had G. Lambert één van onze tentoonstellingen geopend door het snijden van een touw waaraan droogvis bengelde; maar dat was nu niet het geval.

Er waren 18 deelnemers aan de wedstrijd voor amateurkunstenaars en daarnaast nog kunstenaars die tentoonstelden onder hetzelfde thema. In de zalen hingen de lijsten uit van onze sponsors, die we persoonlijk hebben bedankt voor het schenken van prijzen.

Oswald Devriese (links) ontvangt uit handen van voorzitter R. Coelus de lauwertroufee van de Vrienden van het Noordzee-aquarium (Foto F. Weerbrouck)

De jury vergaderde op vrijdag 30 augustus om de werken te beoordelen en was als volgt samengesteld :

voorzitter : Norbert Hostyn, conservator van de Oostendse musea

leden : Willy Bosschem, Oostends kunstenaar

Freddie Dufait, secretaris van de vrienden van de stedelijke musea

Niki Claeys, Roger Vandenberghe, Willy Pierre, Luca Del Monte, laureaten van onze vorige tentoonstellingen.

Eddie Serie, bestuurslid V.N.A.O. fungeerde als jurysecretaris.

Uitslag en rangschikking :

1. Devriese Oswald, laureaat 2003, ontving uit de handen van Schepen Yves Miroir het Oostends stadsschild en uit handen van de voorzitter V.N.A.O. de lauwertrofee.

2. Eneman Eddy

3. Dupont Agnes

4. Deleuze Alice

5. Knockaert Nicole

6. Puystiens August

7. De Bouvry Christel

8. Demey Raymond

9. Dierendonck André

10. Vander Gucht Paul

Werden verder alfabetisch ex aequo gerangschikt :

Demoor Noel, Dosselaere Martine, Fockedey Roger, Jansoone Roger, Lecleir Marcel, Puystiens Fernand, Rybarczyk Jacqueline, Vanderstappen Emilie

Alle deelnemers die aanwezig waren ontvingen elke een prijs geschonken door onze sponsors.

Buiten wedstrijd hadden nog verscheidene kunstenaars in twee zalen afzonderlijk hun werken opgehangen.

Het waren : Demoor Wilfried, Pierre Willy, Pottier Patrick, Renaers W., Stefano, Vandenberghe Roger, Weerbrouck Fernand, Coelus Robert.

Snapshot van de prijsuitreiking. (Foto F. Weerbrouck)

Mevrouw Viviane Antoine had zich ingeschreven als deelnemer aan de wedstrijd maar zond haar kat.

Ook het publiek (de bezoekers) konden hun stem uitbrengen en dat kan heel dikwijls verschillen van het oordeel van de officiële jury.

Vander Gucht Paul kreeg de meeste stemmen van het publiek en mocht nadien een mooi kunstboek in ontvangst nemen.

Het publiek rangschikte de eerste vijf als volgt :

1. Vander Gucht Paul
2. Devriese Oswald
3. Knockaert Nicole
4. De Bouvry Christel
5. Dupont Agnes

Naar schatting hebben een duizendtal bezoekers de tentoonstelling bezocht, waarvan het gros kwam op 6 september. Misschien zal het ook de laatste keer zijn dat we in het bestuursgebouw van de vismijn kunnen tentoonstellen, gezien er verbouwwingswerken gepland zijn en het gebouw in de toekomst nog zal dienen voor andere maritieme noodwendigheden.

EEN MARITIEM ARCHIEF TE BRUGGE

Te Sint-Andries bij Brugge in het voormalig Jagershof heeft de Julius Sabbe Studiekring een nieuwe pleisterplaats gevonden en vormt nu één geheel met het provinciaal archief; Er zijn meer dan 25.000 archiefstukken verzameld en tevens gerangschikt, alfabetisch en per thema; Alles werd op computer gezet en gelinkt aan de provinciale terminal.

De Julius Sabbe Studiekring die actief is sedert 1988 heeft de bedoeling om de mogelijkheid te geven aan onderzoekers maritieme informatie in te winnen over de Westvlaamse havens, meer bepaald uit de 19^e eeuw en de vorige eeuw.

In het provinciaal archief is er plaats voor 12 km boeken en documenten. Julius Sabbe die nauw betrokken was bij de stichting van de haven van Zeebrugge waarvan de plannen dateren van 1866 is voor de studiekring hun lichtend voorbeeld. Het maritiem archief is in de week dagelijks toegankelijk van 9u tot 12u en van 13u tot 17u. Alle documenten ouder dan vijftig jaar mogen er gelezen worden.

Wie er meer over wil weten kan informatie vinden op de website www.west-vlaanderen.be/archief

En hoe staat het met het Oostends Maritiem Archief.

De vorige meerderheidscoalitie had in de beleidsverklaring gesteld dat er een visserij-archief zou opgestart worden. Deze belofte werd niet verwezenlijkt. De huidige meerderheidscoalitie zwijgt erover in alle talen.

Er werd ondertussen wel een stadsarchivaris aangesteld wat een conditie is voor het beheer van een archief. Of er ook nog in Oostende een maritiem archief komt, daar hebben we het raden naar.

Misschien wordt die zaak weer eens opgerakeld in 2004 tijdens de luisterrijke herdenking van het beleg van Oostende.

Kantine VISMIJN

TAVERNE KANTINE VISMIJN

VOOR AL UW FEESTELIJKHEDEN GESCHIKT

GRATIS ZAAL + DISCOBAR

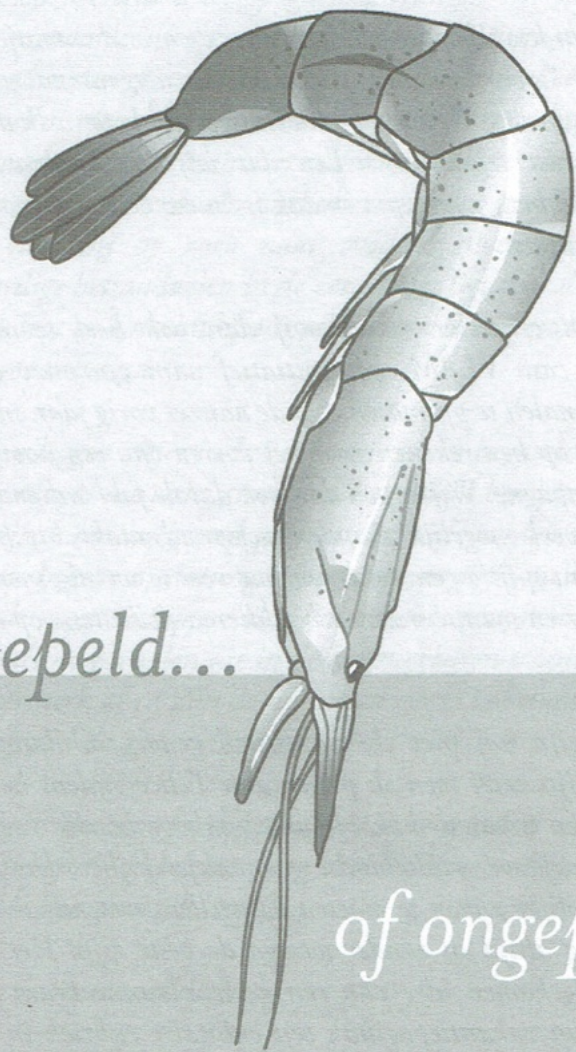
ONEINDIGE PARKING EN UNIEK GELEGEN

RESERVATIES : KANTINE STR 1 - 8400 OOSTENDE

ALLE DAGEN OPEN VANAF 06 UUR TOT ...

TEL : 059 / 32 14 09

Wat wordt het vandaag?

Gepeld...

of ongepeld?

DAGVERSE VLAAMSE GARNAAL

Op 27 augustus 2003 was er in het Bestuursgebouw van de vismijn van Oostende een persbijeenkomst "Dag van de dagverse Vlaamse Garnaal". De heer Eddy Eerebout, bestuurder van de rederscentrale, tevens lid van onze vereniging en garnaalvisser hield er een mooie toespraak die we hier publiceren.

"De Nederlanders scheppen elk jaar weer op over de maatjes en hun zogenaamde "zwarte goud": de blijkbaar nergens zo zorgvuldig gekweekte mosselen. We weten ondertussen wel beter... Ik durf daar dan ook gerust tegenover stellen dat wij "de kaviaar van de Noordzee" hebben, want qua smaak is "uuze vesche gernoaze" met niks te vergelijken.

Vanui de visserijsector waren wij dan ook heel tevreden dat iemand, in casu VLAM, het initiatief nam om onze dagverse, Vlaamse garnalen te promoten. Na de aanzet vorig jaar, mogen wij nu opnieuw op hen rekenen voor het voeren van een doorgedreven promotiecampagne. Wij hopen dan ook dat de folder dienaangaande langs zoveel mogelijk kanalen verspreid raakt bij het brede publiek, want spijtig genoeg weten nog veel te weinig mensen, ook Belgen, waar en wanneer deze schaaldieren-delicatesse op de markt is.

Bovendien zijn wij niet chauvinistisch genoeg. Onlangs viel ik bijna uit mijn zetel toen ik presentator Felice tijdens het tv-programma tegen amateur-kok Herwig Vanhove hoorde zeggen "dat daar natuurlijk verse Hollandse garnaaltjes bijhoorden"... Erg is het om dergelijke zaken te moeten vaststellen, wetende dat ONZE garnalen nog altijd en zonder weerga de beste zijn! Het was dan ook een welgekomen idee van een grote Vlaamse krant om deze zomer op hun vakantiepagina's een culinaire rubriek in te lassen met de garnaal in het middelpunt van de belangstelling. We hebben daar al zeer veel positieve reacties op gekregen.

Voor wie niet zo vertrouwd is met de garnalenvangst zelf, misschien enkele woordjes van toelichting. In Nieuwpoort en Zeebrugge wordt er vanaf juni tot het eind van het jaar verse garnaal aangevoerd. De aanvoer gebeurt door de eurokotter-vloot, die in de eerste helft van het jaar eerst hun quotum van tong opvissen, en gelukkig daarna kunnen overschakelen op garnalenvangst. In Oostende wordt door de garnaavloot, t.t.z. de schepen van 'de Vistrap', gans het jaar door op garnalen gevestigd. Weet echter dat de garnaal een eigenaardig beest is, slim met grote ogen die bijna alle kanten kunnen uitkijken. Daarom laten ze zich niet zo gemakkelijk in onze netten strikken. De garnaal is ook een nachtdier: overdag graaft hij zich in, 's nachts gaat hij op zoek naar voedsel. Algen, slakjes, allerlei plantaardige bestanddelen in de zee,... Het ligt voor de hand dat de garnaalvloot er 's nachts op uittrekken om het meest kans te maken op een goede vangst.

Garnalen leggen eitjes in het voorjaar en in het najaar. Hoe warmer hoe rapper die eitjes groeien. Dat ontlokt bij mij de bedenking dat dit jaar een heel goed garnaaljaar zal worden want door de uitermate hoge temperaturen zijn de meeste eitjes nu al volgroeid en komen de meeste schippers thuis met mooie vangsten. Anders is het gesteld met de garnalen die in de herfst geboren worden. Dan koelt het water sterk af en zijn de wijtingen en de kabeljauw, de grootste vijanden van de garnaal, op komst.

Het belooft dus een goed garnalenjaar te worden voor wat ik bij mijn aanhef al 'de kaviaar van de Noordzee' noemde, onze dagverse Vlaamse garnaal!

Dank u voor uw aandacht."

PRODUCTFICHE: DE DAGVERSE VLAAMSE GARNAAL

De grijze garnaal of Crangon crangon behoort tot de familie van de Crangoniden. Grijze garnalen komen voor aan de Belgische en Nederlandse kust. Ze zijn grijs-bruin van kleur. Gekookt op het schip krijgen ze een mooie rood-bruine kleur. Ongepeld zijn ze op hun best. De garnaalpellen zelf kunnen gebruikt worden om geurige visfumets, vissoepen en bisques te bereiden.

De Belgische garnaalvissers brengen hun nachtelijke garnaalvangst 's morgens vroeg op de markt. Deze krokant gekookte ongepelde Noordzeegarnalen van maximum 1 nacht oud ritselelen door je vingers. Wat is er heerlijker dan de zilte smaak van deze knapperigegarnaaltjes, gecombineerd met een zuur biertje of een jenever op een zonnig terras?

Het hele jaar door wordt er op garnaal gevist, maar het hoogseizoen is ongetwijfeld de nazomer tot november. Dan zijn de garnalen het dikst, 'vol' zoals men wel eens zegt.

Uniek in Europa

Er wordt bij ons wat garnaal gegeten: gemiddeld zo'n 15.000 ton per jaar! Het overgrote deel daarvan is zelden vers, meestal diepgevroren of onder de vorm van bereidingen en conserven. De Vlaamse grijze garnaal zoals wij hem kennen, beslaat van die enorme massa maar een kleine minderheid, zo'n 500 ton. Maar die zijn dan ook uniek in heel Europa! De meeste Vlaamse garnalenvissers varen om zes uur 's avonds uit en zijn reeds de volgende ochtend rond zes uur terug aan wal. Heen- en terugtocht naar de visgronden nemen dan ook slechts een uurtje of vier in beslag. Dat betekent meteen dat onze grijze garnalen ten allerlaatste tien uur na de vangst al op de markt zijn.

Ritselend vers

Een tikkeltje chauvinisme kan geen kwaad. Onze Vlaamse grijze Noordzeegarnaal is een onovertroffen lekkernij die bedoeld is om zo vers mogelijk geconsumeerd te worden. Ze worden dan ook op het schip in zeewater gekookt, zonder bewaarmiddelen of zout toe te voegen. Dat is onze troef. Daarom gebeurt de verkoop ervan meestal ook aan de kust en in het onmiddellijke hinterland. Wat we tussen de tanden krijgen in het binnenland, is meestal ingevoerde garnaal. Daarom koop je de Vlaamse grijze garnalen het best aan de kust en beter nog ongepeld. Zo herken je het best de mooie glans van de diertjes. Laat je zo'n greepje garnalen door je hand glijden, dan ritselen ze als net gedorst graan. Klef en kleverig aanvoelende garnalen laat je beter liggen.

Koken, zeven, koelen

Garnalen worden aan boord eerst gespoeld in bakken met zeewater. Dan wordt alles gezeefd en ten slotte aan boord zelf nog gekookt. En dat is een kunst op zich! Van het trioetje bemanningsleden aan boord van een garnalenschip is er altijd een en dezelfde die dat werk moet opknappen. De 'kok' werkt met een pot van 120 liter zeewater, waaraan slechts zeer weinig zout wordt toegevoegd. De kooktijd omvat doorgaans slechts zo'n 30 à 40 seconden. Dat bevordert de kwaliteit.

Dan volgt het koelen, ook uniek: de garnalen worden naast elkaar uitgespreid in een grote bak met kippengaas. De zeewind speelt erdoorheen en zorgt voor de koeling. Pas dan worden de garnaaltjes in de mand geworpen en afgeleverd in de vismijn. Zonder koeling verliezen ze aan kwaliteit. De Vlaamse Noordzeegarnaal blinkt écht en kleeft niet.

consulteerbaar is in de VLIZ-bibliotheek. Dit rapport is ongetwijfeld één van de weinige wetenschappelijke studies die iets zinnigs kan zeggen over de afstanden tot de kust en de vlieghoogtes van voorbijtrekkende vogels aan onze kusten, dag en nacht. Dit rapport werd in februari 2002 gemaakt door de Nederlandse Koninklijke Luchtmacht in opdracht van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directie Noordzee, en bevat de resultaten van één jaar radarmetingen op de pier te IJmuiden.

VLIZINE jrg nr 4,6,7

PS : Ondertussen kreeg C-Power de wind van achter door de Raad van State omwille van procedurefouten en mag C-Power de Thortonbankvoorstellen opnieuw doen.

Deze voorstellen zijn erg ambitieus. Gigantische windturbines met een hoogte van 121 meter, 5 meter doormeter voor de paal en 37 meter in de zeebodem geheid.

C-Power vraagt rechtszekerheid als voorwaarde voor de investeringen van circa 525 miljoen euro, waarmee men zou kunnen instaan voor de energievoorziening van de helft van West-Vlaanderen.

Om de wildgroei tegen te gaan van allerlei plannen in het Belgisch zeegebied heeft de regering vice-premier Johan Vande Lanotte aangesteld als minister van de Noordzee. Hij is dus in de Belgische geschiedenis de allereerste minister van de Noordzee en zoals hij zelf zegt zal zijn voornaamste werk zijn een structuurplan op te stellen voor de Noordzee.

Nieuws daarover wordt verder opgevolgd.

“ ‘T ZAL WEL GAAN “ VZW
 “Noodfonds voor de Belgische zeevisserij”
 afgekort: "Z.W.G."
 H. Baelskaai 25 8400 Oostende
 BBL 830-0115100-32

Na de ramp met de N.52 de "Seahunter", waarbij we vier makers verloren en waarbij deéén na de ander werd teruggevonden over een tijdsafstand van zeven weken, werd ons duidelijk dat wettelijke regelingen voor de sociale begeleiding van vissers en hun families veel te wensen overliet.

We voelden de nood aan om een noodfonds voor de zeevissers en hun families op te richten.

In 1999 werd die opgericht met hoofdzakelijk vertegenwoordigers uit de zeevisserijsector.

In de statuten van de vzw wordt het doel als volgt omschreven:

....middelen te verwerven teneinde steun te verlenen aan, de zeevissers, verbonden aan Belgische rederijen, en hun hulpbehoevenden, zonder onderscheid van filosofische of levensbeschouwelijke overtuiging, en dit in tal van noodgevallen in de breedst mogelijke zin geïnterpreteerd'.

Dat een ongeluk met rampzalige gevolgen vlug gebeurd is, ondanks de verhoogde veiligheid, daarvan moet niemand overtuigd worden. De zee kent haar grillen en ongevallen blijven jammer genoeg schering en inslag.

Uit een hele waslijst van noodsituaties noemen we er hier enkele waarbij tussenkomst van het fonds noodzakelijk blijft :

aanvulling van de tussenkomst voor de begrafenis-kosten door het Fonds voor Arbeidsongevallen;

wanneer een vaartuig verloren gaat en de opvarenden in een vreemde natie aan land worden gebracht hebben zij meestal nieuwe kledij nodig en moet hun terugreis geregeld worden.

bij een sterfgeval aan boord (arbeidsongeval of hartinfarct, of...) waarbij het slachtoffer werd overgebracht naar een mortuarium zijn er altijd snelle regelingen nodig om eventueel met nabestaanden ter plaatse te kunnen gaan (reiskosten)

wanneer de slachtoffers vermist blijven, betaalt het FAO (Fonds voor Arbeidsongevallen) slechts uit vanaf twee maand na de laatste tijding van het vaartuig en duurt het vijf tot zes maand alvorens de overlijdensakte wordt betekend. De nabestaanden moeten financieel kunnen geholpen worden in deze overbruggingstijd

enz,enz...

Dat het Fonds een noodzaak was bleek nogmaals bij het ver- gaan, in 2002, van de Z.548 de Flamingo, waarvan er nog steeds twee bemanningsleden vermist zijn.

**Wie wil helpen
stort op rek. 830-0115100-32**

Aanvoer van zeebiologisch materiaal van 15/06/03 tot en met 23/09/03.

21/06	O.20:	visvoer.
26/06	Crangon:	pijlstaartrog.
01/07	O.225:	1 gemarmerde sidderrog.
02/04	O.20:	5 pitvissen, 3 kleine pietermannen, 5 harnasmannetjes en 1 hondshaai.
10/07	Crangon:	5 grote zeenaalden, 1 hondshaai, 2 kleine pietermannen, 2 rode ponen en 1 tong.
16/07	Jules Peters:	1 zeebaarsje.
	O.533:	1 tros eieren van seekat
20/07	O.191:	1 tros eieren van seekat.
	O.533:	1 tros eieren van seekat.
25/07	O.533:	Noordseekrab.
27/07	Jules Peters:	4 steenbolken en 1 zeebaars.
28/07	Jules Peters:	3 steenbolken.
29/07	O.20:	4 tarbotten, 1 pitvis en 1 zeedonderpad
17/08	Geoffrey Stafford:	5 vlaswijtingen en 3 steenbolken.
27/08	Jules Peters:	10 zeebaarzen.
29/08	Departement Zeevisserij, campagne met de Belgica - René Vandecasteele:	2 grote zeenaalden, 3 steurgarnalen, 2 zeedonderpadden, 2 eetbare zeeappels, 2 gewone zeeappels, 1 Europese seekreeft, 1 galathea specie, 2 botervissen, 1 kliplipvis en 1 kleine octopus.
06/09	O.152:	visvoer.
	O.116:	1 dode grijze trekkervis.
10/09	O.20:	visvoer.

WE DANKEN HIERBIJ VAN HARTE EN OPRECHT ALLE REDERS,
SCHIPPERS, BEMANNINGEN EN PARTICULIEREN VOOR HUN
ONBAATZUCHTIGE INZET VOOR HET NOORDZEE-AQUARIUM

Foto's Reis Greenwich 26 augustus 2003

Aquariumvrienden bij de Nulmeridiaan

*Links op de foto's staat de partner in het Westelijk halfrond
en rechts staat de partner in het Oostelijk halfrond*

Jef Demey en Sonja Vanlaethem

Simonne Ponjaert en Roger Jansoone

Ghislaine Sobry en Frans Floor

Roza Clarysse en Eddie Serie

KOOLSTOF OPSLAAN

Rechtzetting:

In ons vorig tijdschrift verscheen het eerste deel van dit artikel.

Medelid Frans Verbeke was zo vriendelijk om ons te wijzen op een paar zetfouten. Beste dank, Frans.

Er staat in de eerste alinea "koolstofdioxine- en CO-"

Dit zijn twee fouten die als volgt moeten verbeterd worden : "koolstofdioxide- en CO₂"

Nadere uitleg:

1) Koolstof (C) en zuurstof (O) zijn chemische elementen.

Koolstofdioxide CO₂ is een verbinding die gevormd wordt door één koolstofatoom met twee zuurstofatomen. Dit gas komt normaal voor in de natuur en is ook niet giftig, maar teveel ervan is niet goed. Lees daarvoor het artikel.

2) Koolstofmonoxide CO is een verbinding van één koolstofatoom met één zuurstofatoom; Dit gas is wel giftig en wordt gevormd bij een slechte verbranding. Denk maar aan de vele ongelukken die gebeurd zijn met een slecht trekkende schouw.

3) Dioxine, term die betrekking heeft op een grote groep polycyclische aromaten die chlooratomen bevatten en overeenkomstige fysische en chemische eigenschappen vertonen. Het aantal chlooratomen bedraagt 1 tot 8, onderling verbonden door zuurstofatomen

(Vervolg)

Maar waarom koolstof opslaan in de oceanen?

Bernal: We kunnen niet omheen de realiteit van het teveel aan koolstof. Zelfs het Internationaal Panel voor Klimaatsverandering geeft toe dat we naast het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen wellicht strategieën zullen moeten ontwikkelen om met het bestaande koolstof om te gaan. Eén optie is het opslaan van koolstof op het land, zoals dat nu al gebeurt in diepe geologische formaties zoals verlaten mijnen en dergelijke. Het zijn echter de oceanen die de grootste natuurlijke capaciteit hebben om koolstof te absorberen en op te slaan. Op jaarbasis absorbeert de opper-

vlakke van de oceanen ongeveer 30% van de koolstof in de atmosfeer, minder in een El Niño jaar. Maar op lange termijn, en nu spreek ik over duizenden jaren, absorberen de oceanen maar liefst 85%. De oceanen bevatten naar schatting 40 miljard ton aan koolstof in vergelijking met 750 miljard ton in de atmosfeer en ongeveer 2.200 miljard ton aan land. Dit betekent dat, indien we alle atmosferische CO₂ in de diepzee zouden stoppen, de concentratie ervan in de oceanen met minder dan 2% zou veranderen.

Experimenten toonden aan dat, tot op een diepte van 3.000 meter, vloeibare CO₂ geneigd is om naar de oppervlakte te stijgen omdat het minder dicht is dan het zeewater eromheen. Vanaf 3.000 meter echter, vormt het zich om tot een ijsachtige substantie die dichter is dan het water eromheen. Een methode waarover men nadenkt is het injecteren van vloeibare CO₂ in de zeebodem. Een ander is om het op te slaan in uitgeputte oliebronnen.

Het probleem is dat, zelfs als de theorieën kloppen, niemand met zekerheid kan vertellen wat de gevolgen op lange termijn zijn. Een van de voornaamste wetenschappelijke hoofdbrekers is verder wat er zal gebeuren als we niets doen om de atmosferische CO₂ gehaltes terug te dringen: de pH-waarde van de oppervlaktewateren zal afnemen en het water zal zuurder worden. Dit zal de chemie van de oppervlakteoceanen, waar de meeste marieme organismen leven, beïnvloeden. We weten nog niet hoe het ecosysteem zal reageren op deze trage, natuurlijke invasie van CO₂. Die bezorgdheid zette sommige wetenschappers ertoe aan om te stellen dat het beter is om de schadelijke CO₂ uit de atmosfeer te halen en direct in de diepzee te injecteren aangezien daar slechts een kleine fractie van de mariene organismen voorkomen. Daarbij is het probleem echter dat de organismen in de diepzee sterk zouden worden beïnvloed door de snelle verandering in hun leefmilieu terwijl hun trage metabolisme maakt dat ze zich moeilijk kunnen aanpassen aan veranderingen.

En wat zou het effect voor de atmosfeer zijn als binnen 100 of 200 jaar een enorme hoeveelheid in de zeebodem begraven CO₂ traag terug in het oppervlaktewater en de atmosfeer zou beginnen lekken?

Welke andere oplossingen worden bestudeerd?

Bernal: onderzoek naar ijzerbemesting bijvoorbeeld. In veel delen van de oceanen wordt de groei van fytoplankton beknut door een gebrek aan een essentieel micronutriënt, ijzer. Een aantal privé-bedrijven probeert die groei tot 30 keer de natuurlijke aangroei te stimuleren om zo natuurlijke opslagplaatsen voor koolstof in de oceanen te creëren, vergelijkbaar met het principe om bossen aan land als opslagplaatsen voor koolstof te promoten.

IJzer wordt gevonden in stof, dat het best in de atmosfeer komt in droge, dorre omstandigheden. Het is niet verrassend dat de Sahara en de Sahel woestijnen het meeste van dit stof bevatten, dat door de wind over de Atlantische oceaan naar de Caraïben en noord-oost Latijns-Amerika wordt gedragen.

Wetenschappers schatten echter dat het met ijzer bemesten van de gehele zuidelijke oceanen, het gehalte aan atmosferische CO₂, slechts met 20 tot 30% zou terugdringen over een periode van een eeuw. Daarenboven zou het leiden tot aanzienlijke ecologische verstoringen. Als organismen sterven, verbruikt hun ontbinding zuurstof. Een onnatuurlijk aantal ontbindende organismen zou leiden tot lage zuurstofgehalten wat nefast is voor het mariene leven.

Is het wel ethisch om onderzoek te doen in een dergelijk controversieel deelgebied?

Bernal: Het beste argument tegen het opslaan van koolstof in de oceanen zou zijn om te bewijzen dat het schadelijk is voor het milieu. We mogen evenwel niet naïef zijn. De handel in koolstof is een lucratieve aangelegenheid. Het enige wat veel potentiële handelaars tegenhoudt om morgen al te beginnen met het opslaan van koolstof in de oceanen, is de hoge kost van noodzakelijke technologie.

Hoe liggen de kaarten op wettelijk vlak; Wordt koolstofdioxide als een vervuiler beschouwd?

Bernal: Er bestaat geen unanimititeit over de vraag of de uit fossiele brandstof voortkomende CO₂, moet beschouwd worden als industrieel afval. Daardoor ontstaat er een juridische leemte, aangezien alle verdragen en conventies omtrent het dumpen in de oceanen enkel spreken over industrieel afval. De definitie zou dus dringend moeten worden opgeklaard. Een ander aspect is dat de verschillende wettelijke instrumenten niet afdwingbaar zijn. Ook daar stelt zich een groot probleem.

Het opslaan van koolstof in de oceaan zou daardoor kunnen worden gezien als een vergunning om te vervuilen?

Bernal: Het gevaar bestaat inderdaad dat het ons meer onverantwoordelijk zal maken in plaats van het tegendeel. We zouden veel sneller moeten overstappen naar schonere brandstoffen. Iedereen weet dat de fossiele brandstoffen de komende eeuwen zullen beginnen uitgeput geraken en dat we gedwongen zullen worden om alternatieve energiebronnen aan te spreken. De VS bijvoorbeeld, zijn voor 85% afhankelijk van fossiele brandstoffen om te voorzien in hun energiebehoeften en dat percentage neemt nog elk jaar toe. ondanks de hoogdringendheid werd het voorstel om tot een marktaandeel van 10% voor hernieuwbare energiebronnen te komen, vorig jaar afgeschoten door de regeringen tijdens de Wereldtop voor Duurzame ontwikkeling in Johannesburg (Zuid-Afrika).

De industrie investeerde wel al aanzienlijke bedragen in het onderzoek naar alternatieve energiebronnen. In Johannesburg stonden bijvoorbeeld een aantal BMW's die rijden op waterstof te fonkelen. Maar de industrie krijgt weinig overheidssteun om te investeren in hernieuwbare energiebronnen en de omschakeling van benzinemotoren naar "schone" auto's kost zeer veel geld. Regeringen zouden meer incentives moeten aanbieden, zoals belastingskortingen en investeringen in infrastructuur; het is geen technologisch maar een politiek probleem. We zien al jaren prototypes van auto's die rijden op vloeibaar petroleumgas, samengeperst natuurlijk gas, waterstof, enz...

Zijn er desondanks nog lichtpuntjes die enig optimisme kunnen doen oplichten?

Bernal : Doorheen de voorbije eeuwen creëerden we een kunstmatige wereld voor onszelf waardoor we op een punt gekomen zijn waarop 60% van het natuurlijke landschap door onze hand is geschapen. Er was altijd de verleiding om een nieuwe wereld te scheppen in plaats van de grenzen van de bestaande te respecteren.

Voor wat het opslaan van koolstof in de oceanen betreft moeten we vooral lessen trekken uit het verleden. Neem nu het voorbeeld van DDT. Paul Muller kreeg in 1948 de Nobelprijs voor geneeskunde of fysiologie omdat hij de doeltreffendheid van DDT als insecticide ontdekte, vooral voor gebruik tegen muggen die malaria overbrengen; Maar nadat het op grote schaal werd toegepast realiseerde men dat veel insecten er immuun voor waren geworden en dat het uiterst giftig is voor vissen en dieren, waarop DDT verboden werd in veel landen.

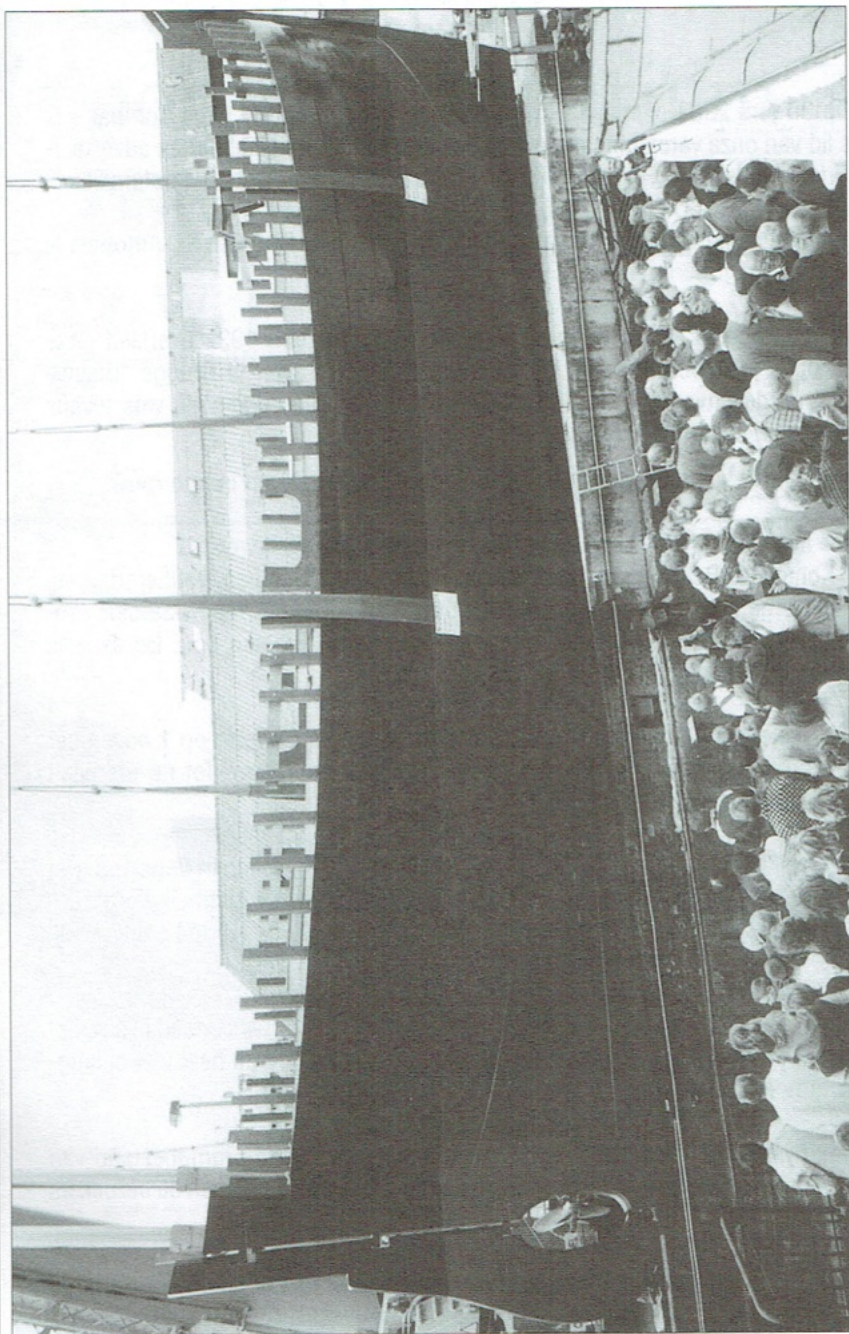
In plaats van onze planeet te beschouwen als een geheel van onderling afhankelijke systemen, hadden we altijd de neiging om te zoeken naar simpele oplossingen voor complexe problemen. We vergeten dat de atmosfeer, het land en de oceanen drie zijden van dezelfde driehoek zijn, dat wat we in de ene doen zijn weerslag zal hebben op de andere twee. Toch geloof ik dat we erop vooruitgaan - fysica, chemie en biologie worden steeds vaker geïntegreerd in een conceptueel model om met planetaire processen om te gaan - maar we hebben nog een lange weg af te leggen.

We moeten dus uiterst voorzichtig zijn met het opslaan van koolstof en er de nodige tijd voor nemen. De wetenschap moet juist zitten want hoe meer de technologie erop vooruitgaat, des te moeilijker het wordt om de gevolgen van onze daden bij te sturen zo dat nodig blijkt.

Maria Good

Susan Schneegans

UNESCO n 49 - april 2003

*Massale belangstelling bij de te waterlating van de tuwemastsloop op de scheepswerf Maritime Site Oostende op 6 september 2003
(Foto F. Weerbrouck)*

ONS GAZETJE

1. Op 30 juni 2003 overleed Henri Lambregt, stichter vn de bvba Compas. Hij was lid van onze vereniging en tevens ook een aquariumliefhebber en adverteerder in ons tijdschrift; Hij behoorde tot één van de voornaamste redersfamilies in Oostende (O.215, O.285, O.286, O.242, O.216, O.288).

De uitvaartdienst was op zaterdag 5 juli in de parochiale kerk van St.-Antonius te Oostende.

2. Reder Robert Cattoor, geboren te Heist op 17 februari 1927 overleed plots thuis op 1 juli 2003 en werd op zaterdag 5 juli begraven te Brugge "Blauwe Toren" na de uitvaartmis in de Sint-Donaaskerk te Zeebrugge. Hij was tevens steunend lid van onze vereniging.

Aan de families Lambregt en Cattoor ons oprecht medeleven in hun rouw.

3. Zee in zicht

Het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen Vautierstraat te Brussel organiseert van 17 juni tot 2 november 2003 een merkwaardige tentoonstelling over de Noordzee. Fauna en flora komen er aan bod. De expo is gesloten op maandag.

4. Het skelet van Lucy, de 13 meter grote vinvis die aanspoelde op 1 november 1997 zou een plaats vinden in het nieuwe Noorzee-aquarium. Tot nu toe heeft Lucy haar laatste rustplaats niet gevonden.

5. We reisden met 50 vrienden op 26 augustus naar Greenwich in Engeland. Het was een schitterend zonnig weertje en er werd heel wat bezocht : het sterrenkundig laboratorium, het maritiem museum, het naval College, de Cutty Sark, enz. Een dag om niet te vergeten.

6. Tijdens de garnaalpelwedstrijd op zondag 14 september was er een promotie-stand vóór het Aquarium op de Visserskaai en konden we op heel wat belangstelling rekenen.

7. Ook tijdens het Vissersfeest op 6 september was er een promotie-stand van onze vereniging. De leden, Fernand Boone en Roland Vanloo stonden de bezoekers te woord.

8. Leden die wensen hun lidmaatschap te betalen voor 2004 kunnen dit nu al doen door 7 euro over te schrijven op rek. 280-0706209-86 van de Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende. Beste dank vooraf.